

REFERAT

Drept Penal

Tema: Obiectul material al infracțiunii

Prin obiectul infracțiunii, așa cum s-a arătat mai sus, se înțelege obiectul propriu-zis al acesteia, adică valorile și relațiile sociale amenințate sau vătămăte efectiv prin săvârșirea faptei și ocrotite prin incriminarea acesteia, spre deosebire de obiectul zis material al 'infracțiunii, prin care se înțelege entitatea materială (un obiect ori un lucru din lumea reală, un animal, corpul persoanei etc.) asupra căreia se atentează, amenințând-o cu un pericol de vătămare materială sau provocându-i efectiv o astfel de vătămare. Distincția e necesară, fiindcă, în timp ce obiectul nemijlocit există la orice infracțiune, ca factor necesar al acesteia, obiectul material nu există la orice infracțiune, ci numai la acelea la care valoarea socială ocrotită constă sau se exprimă într-o entitate materială. Astfel, amenințarea sau vătămarea relațiilor sociale are loc prin intermediul acestei entități, care este obiectul material al infracțiunii. Un astfel de obiect material există, de exemplu, la infracțiunile contra proprietății, fiind format din bunul asupra căruia se îndreaptă activitatea infracțională (bunul furat, distrus, delapidat, obținut prin escrocherie etc.), la infracțiunile contra vieții și sănătății, fiind format din corpul persoanei asupra căreia se îndreaptă acțiunea de omor sau vătămare, la infracțiunile contra siguranței circulației transportului feroviar, fiind format din instalațiile de cale ferată, materialul rulant, mărfurile și persoanele transportate etc.

Așadar, obiectul material al infracțiunii este un obiect al relațiilor obiective asupra căruia atentează nemijlocit făptuitorul. Obiectul material nu mai e o relație socială, ci elementul ei constitutiv, premisă materială necesară a existenței și dezvoltării relațiilor sociale. Acționând în mod criminal asupra unui sau altui obiect material, infractorul atentează și la acele relații sociale, elementul cărora acest obiect material este. Astfel, în caz de furt, bunul furat trece din posesiunea proprietarului în cea a făptuitorului, în caz de diversiune sînt deteriorate întreprinderi, încăperi etc.

Pentru multe infracțiuni obiectul material este un semn necesar și obligatoriu. Din această categorie fac parte toate modalitățile delapidărilor, mituirea și altele. Un șir de infracțiuni nu au obiect material. Este imposibil a numi, de exemplu, obiectul material al huliganismului, al abuzului de putere, al unor infracțiuni contra statului, contra ordinii administrative sau militare. În caz de atentat la persoană, trebuie să vorbim nu despre obiectul material al infracțiunii, ci despre victima, față de care a fost săvîrșită infracțiunea.

Cunoașterea obiectului material al 'infracțiunii este importantă, în primul rînd, pentru calificarea corectă a faptei, fiindcă prin intermediul său putem cunoaște valoarea și relațiile sociale care formează obiectul infracțiunii, acesta avînd, după cum se știe, o importanță hotărîtoare pentru existența infracțiunii. De asemenea, este de remarcat că vătămarea se

produce asupra obiectului material, iar cerce-tarea ei permite să se stabilească gravitatea rezultatului și a prejudiciului cauzat. Obiectul material al infracțiunii nu trebuie însă să fie confundat cu mijloacele (instrumente, obiecte, bani, arme etc.) care au servit la săvârșirea infracțiunii, nici cu obiectele produse prin infracțiune sau dobândite prin săvârșirea acesteia.

Trebuie să facem deosebire între obiectul material al infracțiunii și instrumentele și mijloacele de săvârșire a ei. Unul și același obiect în diferite componente de infracțiune poate juca rol de obiect material sau de mijloc de săvârșire a infracțiunii. De exemplu, sustragerea de arme de foc (cu excepția armei de vânătoare cu țeava netedă) constituie obiectul material al infracțiunii, prevăzută de art. 227¹ C.P. al R.M., însă la săvârșirea unui omor premeditat cu circumstanțe agravante această armă este mijloc de săvârșire a infracțiunii. Bani formează obiectul material al delapidărilor (art. 123), totodată și un mijloc de săvârșire a mituirii (art. 186 sau 188 C.P. al R.M.). Răpirea unui autovehicul (art. 182 C.P. al R.M.) este obiectul material al infracțiunii, dar poate servi și drept mijloc de săvârșirea furtului, prevăzut în art. 119, sau a tâlhăriei, prevăzută în art. 121 C.P. al R.M.

Deosebirea principală dintre obiectul material, pe de o parte, și instrumentele, mijloacele săvârșirii infracțiunii, pe de altă parte, se poate face în legătură cu modul folosirii acestora în procesul săvârșirii infracțiunii. Dacă instrumentul sau unealta a

fost folosită ca un mijloc de acțiune asupra obiectului, el (ea) devine instrument sau mijloc de săvârșire a infracțiunii. Dacă însă instrumentul sau unealta anumită joacă un rol «pasiv» și acțiunea este săvârșită numai în legătură sau asupra acestuia, apoi ea trebuie să fie considerată drept obiect material al infracțiunii.

Instrumentele, uneltele și mijloacele de săvârșire a infracțiunii, spre deosebire de obiectul ei material, în nici un caz n-au legătură cu acele relații sociale împotriva cărora este îndreptat atentatul. Obiectul infracțiunii se întoarce, de obicei, păgubașului, dar instrumentele și mijloacele săvârșirii infracțiunii pot fi confiscate în folosul statului.